

Planinski Vestnik.

o o o o o Glasilo o o o o o
Slovenskega planinskega društva.

Št. 2.

V Ljubljani, februarja 1904.

Letnik X.

Iz Trente čez Luknjo.

Spisal Trentar.

(Dalje.)

Tik od Velega potoka, obstoječega iz množice večjih in manjših teras, ki so večinoma dobro zarasle, se steza širokopleči in topovrhi Pihávec (2418) prav do Korita in Luknje ter dalje v Vrata. Pihavec je precej melovit in poln vratolomnih strmin, izmed vseh trentskih gorá pa najbogatejši planik. Na ozki Luknji se jame dalje hipoma vzpenjati ostri greben Triglavov, tvoreč deželno mejo. Izpod konca Zadnjice pa ni videti Triglavovega gorenjega dela, ampak le spodnjo polovico, jako širok in mogočen, kakor mahoma prerezan hrbet.

Najslikovitejši, a tudi najgroznejši in očarujoč je pogled proti jugu, t. j. na Triglavovega, precej ž njim zraslega soseda, na Kánjavec (2570), in njegovega brata-dvojčka, na Vršác (2194); oba sta iz Zadnjice nedostopno strma, in zdi se, da pada zlasti Vršac kar navpik v dolino. Vse druge gore so vsaj kolikor toliko obrasle, dasi ne visoko, ta dva sta pa čisto gola, in le ob presledkih mogočnih skladov, tvorečih sila ozke in strme police, na katere si upa divji kozel, ustvarjeni sin planin, pa njega zapriseženi sovrag, redek, rekel bi, vragu zapisan trentski lovec ali gonič, zelene tupatam majhne oazice mastne planinske trave in sočnat mah. Opojeno oko ti šviga ob tem pogledu od tal do vrhov, na katerih se zdi, da so prikovani negotovi, sila razriti in raztreskani stolpi in stolpiči, končujoči se v pravcate konice, na katerih pa ni še obsedel drug razen kraljevega orla in njegovih manjših sorodnikov. Ker je Kanjavec lahko dostopen iz Trente, zlasti po novi Komarjevi poti in pa od Velega polja in

ker je razgled ž njega skoraj enak kakor s Triglava, si pridobi polagoma gotovo veljave in še več obiskovalcev.

Od Vršaca se vlečejo dalje čez 2011 m visoki prelaz »pri lopah« k Triglavskim jezerom in Savici vodeči grebeni in vrhovi tja do Črne prsti in na Gorenjsko do Rakitovca, na drugi strani pa tja doli v zeleni Bohinj.

Vršac sam je zvezan v Zadnjici z Ozebnikom (2085 m) po melinastem žlebu in prelazu Dolu, ki je približno toliko visok kakor Luknja, s katero si stojita prav nasproti; čez Dol sam se pa pride iz Zadnjice na trentsko planino Trbiščino. Ozebnik je precej zarasel, dasi v Zadnjici večinoma le z rušjem, a pri vsem tem je sila strm. Zdi se ti, da je sezidan, ker posamne sklade mu je poznati skozinsko; melov pa ni opaziti na njem, zakaj globoko in prav rafinirano žlebovito in razrito skalovje se spušča kar grozeče v dolino. Tuintam se bojiš, da se kakor hrib velika skala kar na mah odtrga, zakaj tako daleč so jo že razjedle in odjedle nevihte tisočletij.

»Huj, ali grme plazovi v ta kotel s teh nebotačnih orjakov! To bi bilo groza poslušati in gledati, a tudi izreden užitek...!«

»Da, toda le od daleč, zakaj od blizu te telebi zračni pritisk kakor list na tla in te morda celo zaduši. Poglej no, tam doli v znožju Korita — tam doli blizu je še zdaj videti razpadlo zidovje sirarske koč, okrog katere je bil nekdanj lep travnik, kakršni so sploh okrog planinskih pastirskih koč in se imenujejo »utra«; le poglej, kaj je ostalo: gozd je od samih plazov pokončan, takisto travnik zasut od proda; raste pa le borno bukovje, s kraja napol podrto in sklonjeno, čakajoč kakor siv starec ob palici zadnjega udarca. Da, nekdanj so bili mnogo večji snegovi od sedanjih in torej tudi plazovi silovitejši in okrutnejši. Bože, kolikšen je bil nekdanj gozd v podnožju teh velikanov, zdaj pa krijejo ta prostor, imenovan »pod levo«, le prod in kamenje in skale in snežišče in zopet prod in skale.«

In molče sva zrla naokrog, ljubo in obenem tesno nama je bilo. Žarko solnce je zlatilo suhe koščence in le tupatam se je obešala pretrgana meglja ob grebenih, kakor bi siloma hotela dati temu nekaljenemu, veličastnemu miru, ki je plul kakor neviden tok po Zadnjici, neko uspavajočo primes.

Pot »črez rušo« je dokaj prijetna, le tupatam malce nerodna, kjer je kako deblo padlo ter razrilo z dolgimi, zapletenimi koreniki tudi kamenje in prst; vzdiga se pa steza prečno bolj ali manj tja gori do Skoka. Oko nama je uhajalo nazaj v bolj in bolj globoki in ožeči se kotel, a tem lepši in veličastnejši je

prihajal zlasti Kanjavec in tem drznejše so se kazale mogočne strmine Pihavca od zajavorske pastirske kočice proti Luknji.

Kmalu sva naletela na očnice, pa ta čudni Janez, svojeglavni Janez ni hotel niti ene utrgati, ako je ni zasledil sam. »Taka nima zame nobene veljave — sam jo moram najti!»

Skoro nama zazija nasproti temotno in režeče skalovje Skoka, tvoreče ozko, krivo, strmo sotesko. Od tu na desno vodi pot na Triglav čez sedlo Dolič, tuintam pa krene kak turist na Triglav z vodnikom tudi kar naravnost čez Skok na Zelenico in od tam kar po Kugyjevi poti, ki pa je zelo zanemarjena in precej nevarna, na vrh.

Prestopila sva kamenit in razrit žleb, po katerem deró plazovi in voda od Skoka v Korito, ter šla skoraj po ravnem kar naprej proti Luknji, do katere je bilo še slabe tri četrti ure srednje hoje. Kar zaslišiva — basasto meketanje, in kakor bi vzrastel iz zemlje, obstoji pred nama na stezi velik kozel z izrednimi rogmi in dolgim ščetinastim podbradkom. Kar sline so se cedile revežu, mislečemu, da dobi soli. Krasna postava, častitljiv, a obenem strahovito neumen obraz! Komur je dolgčas ali ga pa tare čemernost, naj se postavi pred takega-le kozla in naj ga prav pazno gleda in študira nekaj časa, pa bo ozdravljen dodobra za cel teden ali še dalje — brez šale! Na naju je napravil kozel izreden vtisk; kaj si je pač mogel misliti, ko sva se mu tako smijala iz dna srca! Ej, bolje, da nimaš pameti, ker drugače bi bila gotovo drago plačala svoj užitek!

Sila udobrovoljeni Janez mi je začel nato praviti, kako je pred dvema letoma hodil iz Soče čez Komno v Bohinj, katero pot poznam tudi sam in sem jo prehodil pred petimi leti z doktorjem Tonakom. Če bi ne imela tudi druge slabe strani kakor to, da je strahovito dolgočasna in malone brez sledu vode, bi bilo docela zadosti. Tudi Janez je trpel tedaj žejo.

»A soški cerkovnik Jozec, najin spremnik, si jo takoj izmisli. Iz ne preoddaljene razpoke prinese v kozarcu snega, ulovi kozo, namolze mleka na sneg in dobro zmeša vse vkup; ej, to ti je bila pijača! V nobeni kavarni nimajo takega sladoleda, in kako se je penilo! Če še nisi pil take delikatese, ti zelo priporočam!«

»Veš, Janez, jaz pa ti povem še nekaj bolj »kunštnega«. Naši lovci in pastirji pa ne nosijo s sabo kozarca; kadar jih žeja, se kar uležejo pod ovco ali kozo in jo kar tako sesajo kakor jareta in kozlički; samo ne treajo z glavo v vime, nego si pomagajo z rokami.«

In smijala sva se, da je odmevalo od sten, in bolj ko sva si predstavljala v duhu prizor te prekrasne pozicije, bolj naju je dušil smeh.

»Pa še nekaj s Komne, Janez!«

»Kaj pa?«

»Ko sva hodila z doktorjem Tonakom črez, sva bila lačna; pa zagledava sila nizko bajtico, podobno hlevu, in sva šla vanjo, seve pripognivši se pri vratih; upala sva dobiti kaj zapod zob. In res najdeva v nekem piskru — skuto. Tonak takoj izrezlja iz šibe žličko in jameva jesti drug za drugim ukusno skuto z velikim tekom. No, vse nisva pojedla, pa vendar sva se čutila moralno vezana, odškodovati za skuto do cela nepoznanega, a gotovo dobrega gospodarja. Imel sem pa v žepu zavitek nekega časnika s tvojim naslovom in vanj sva zavila v veseli slutnji nekaj grošev ter jih dela v lonec.«

»A tako, zdaj razumem! Mene so pa potem obirali celo leto po vsem Bohinju, da sem kradel skuto na Komni!« se zadere nad mano Janez, jaz pa sem nalašč stopil par korakov v stran, menéč, da je tako bolje. »Le počakaj!«

In v smehu in živem pogovoru naju je vodila pot precej časa skoraj po ravnem, le tupatam so bili kratki žlebovi, spuščajoči se tik pred nama v globoko »Korito«. Na par točkah sva morala biti celo oprezna. »Korito« je tu ozko in Pihavec se vzdiguje iz njega kakor sila povezjena stena; vendar pa je dobro obraslo s travo in celi travniki so kakor zelene preproge prilepljeni nanj.

»Vidiš, tiste travine Trentarji žanjejo in jih znašajo v velikih ruhah domov.«

»Za Boga, kako je pa to mogoče, saj mora tam človek zdrčati v prepad!«

»Ravno prav — glej, tamle dva, trije žanjejo.«

»Ti ubogi ljudje ti! In pri vsem tem so gotovo mnogo srečnejši in zadovoljnejši nego bogatini, ki žive v vseh udobnostih sveta!«

»Da, ko bi bilo samo to...« Pri tem začujeva razbijanje kamenja; naglo se ozreva. Kakor bi bil kdo z vrha Pihavca zatočil cel voz kamenja, je poskakovalo iz megle navzdol v mogočnih skokih ter se razgubljalo v Korito. In gori visoko zagledava par kozlov ali koštrunov, ki so očitvidno sprožili kamenje, ki se je nagrmadilo v cel plaz; spodaj, pol lučaja od kamenja strani, pa se je paslo tudi nekaj drobnice, ki se ni mnogo brigala za to, zakaj to ji je nekaj vsakdanjega.

»Vidiš, Janez, tako-le življenje imajo ubogi ljudje; v vedni smrtni nevarnosti so pred kamenjem, plazovi in prepadi — drobnica pa ravno tako.«

»Hvala Bogu, da nisva izbrala poti ob Pihavcu, morda bi bilo naletelo ono kamenje ravno na naju!«

»Poprej sem ti hotel še povedati, kako spravljajo Trentarji seno domov s teh strmin in še mnogih drugih, ki so še bolj oddaljene, višje in tupatam tudi nevarnejše. Ubogi ljudje imajo namreč premalo travnikov v dolini, in ako hočejo prerediti drobnico čez zimo, to je navadno od začetka ali srede novembra pa dokler sneg ne skopni, do konca majnika, si morajo nažeti trave še po teh sočnih višinah. Sena natlačijo v velike rjuhe po cent, nekateri celo po poldrugi cent, si ga naložijo v »škufo«, to je tako, da jim počiva breme na plečih in vratu, glavo skoraj do oči pa vtaknejo v nekako kapo, prirejeno in povezano s konci rjuhe ali pa iz drugega kosa pritrjeno na rjuho, pa hajdi ob palici polagoma proti domu, često 4—5 ur daleč čez meli ob prožnih strminah in zijajočih sto in stometrskih prepadih po stezah, katerih pa ni skoraj zapaziti, zdaj vprek, zdaj navzgor, pa zopet zelo navzdol. Rečem ti pa, da še turisti z lačnim nahrbtnikom in cepinom v roki ne stopajo tako gotovo! Tako znosijo Trentarji na stotine centov sena.«

Nenadoma zagledava Luknjo, pa saj je tudi čas! Megle, prej kakor cunje razobešene tupatam ob čereh, so se jele polagoma stirati in spoprijemati in ob desni so se visoki zidovi Triglava, tvoreči nad nama dolgo enakomerno polico, bolj in bolj zastirali, da je bilo videti le še površne obris. Sicer pa je bilo še vedno lepo modro nebo nad nama. Dobre volje nama tudi ni manjkalo v tem zdravem, čvrstem vzduhu.

Začela sva kar vriskati, in Janezu je zelo ugajal prekrasni, docela razločni odmev od bližnjega Pihavca, a dopadala mu je zelo tudi Zakrajskega divnofantastna pesem »Filozofija in želodec«.

»Tudi Pihavec jo mora deklamirati z mano!

Nad — Kobaridom — predla — se je — tenja —
mraku, — ko, — ah, — tipaje — se — po — suknji, —
izvem, — izvem, — da — šel je — ves — po Luknji —
dovtip — življenja!«

»Izvrstno!«

A ukanju je bilo kmalu konec. Paziti je bilo treba na noge in previdno sva stopala ob par skalah, vseh razjedenih in preperelih, v strmi prod v Koritu, ki nama je drčal izpod nog, hoteč naju same ljubezni občutno posaditi na tla. Stopila sva na kra-

ljestvo Pihavca. Ped visoka trava, prepletena s celimi šopki sočnih, rejelih potočnic in drugih cvetk, opojenih in solznih od megle, nama je pojila črevlje in hlače. Še par minut po produ in kamenju navzgor in evo — na Luknji sva, 1779 m visoko.

Prostora je tu jedva za dobro sobo. Na desni se dvigajo kakor zid strme triglavske skale, na levi se vzpenja dokaj zložno Pihavec, tu najlaže dostopen, za nama se spušča prodno in dalje spodaj od plazov zagneteno Korito, pred nama pa silni prod med stenami Pihavca in Triglava daleč, daleč tja doli v Vrata.

Postala sva na Luknji le malo, zakaj bilo je že polšestih. Posrkala sva malo črne kave, ki najbolje tolaži žejo po planinah, in zavila po skozinskoz prodni stezi navzdol tik ob stenah Triglava. Tedaj pa si Janez ni mogel kaj, da ne bi vnovno se spomnil z vso hvaležnostjo rajnega Zakrajskega in njegove divnoužitne pesmi o »Filozofiji in želodcu«, a zdaj jo je prikrojil po svoje, obrnivši se mogočno proti Luknji:

»Nad Vrati predla se je tenja
meGLE, ko, ah, ogleduje se vprek,
izvem, izvem, da šel je ves po Luknji
Janez K. . . k!«

(Dalje prih.)

Prva planinska veselica Idrijske podružnice.

Takoj ob ustanovitvi Idrijske podružnice je mislil začasni odbor na to, da še ta predpust priredi planinsko veselico po vzoru lanskega planinskega plesa v Ljubljani. Sestavil se je poseben odbor dam in gospodov, ki je imel vse potrebno ukreniti, da se prva planinska veselica Idrijske podružnice čim lepše obnese. Veselični odbor se je zedinil v tem, da se veselica napravi v podobi izleta v planinsko pokrajino. Odbor Narodne Čitalnice v Idriji pa je bil toliko prijazen, da je prepustil za planinsko veselico svoje krasne prostore, v prvi vrsti veliko dvorano. Veliko čitalnično dvorano je bilo treba izpremeniti v planinsko pokrajino in v njej postaviti več koč, ki naj bi gostom služile kot dobrodejna zavetišča pa tudi kot zaželjena zabavišča. V njih naj bi našel popotnik tudi potrebnih okrepčil. V kotu nasproti glavnemu vhodu se je določil prostor za češko kočico. Kočo so naredili stavitelji natančno po češkem vzorcu. Pokrili so jo deloma s slamo, deloma z deščicami. Obdali so jo z majhnim vrtičem in lično ograjico, izza katere je gosta pozdravljalo vse polno pisanih cvetic; s cveticami se je kosal košati rododendron; tudi on bi

se bil rad pobahal s svojim cvetjem, a bilo je prezgodaj. Tik ob koči se je dvigal velik mlaj z ukusno olepšanim vršičkom. Znotraj pa je bila koča poslikana s pristnimi slovanskimi slikarijami. V češki koči se je točilo na dan veselice budjejeviško pivo. Na levo od glavnega vhoda je čepela med sivim skalovjem majhna planinska kočica, v kateri se je nastanila triglavska pošta, ki je imela oskrbovati živahni pisemski in brzojavni promet. Agilnemu veseličnemu odboru se je posrečilo za veselico pridobiti tudi zanimivo Krjavljevo kočjo, ki se je postavila v levi kot od vhoda. Krjavljevo kočjo je doletela izredna čast, da je imela služiti kot shramba za domačo gnjat, za klobase in še za različne domače in tuje delikatese. V zadnjem delu dvorane, na prostornem čitalniškem odru se je pa ušatoril joštarski oštir. Po zložno izpeljani poti, obdani od skal in smrekovega grmovja, se je prišlo v to slavnoznano gostilno, v kateri se je točil nedosežen cviček iz imenitne podbreške kleti na Gorenjskem; za bolj razvajene pivce je pa imel oštir pripravljene cele baterije butilj sočnega terana in iskrega klosternajburžana. Opomniti je še, da se je v joštarjevo gostilno lahko prišlo tudi po bližnjici preko znane Sodarjeve smrti; a bližnjice, ki je bila jako strma in nevarna, so se posluževali le izurjeni hribolazci. Stene dvorane so se pokrile z lepimi novimi čitalniškimi kulisami, ki so predstavljale interesantne planinske pokrajine in vabljive gozde. Kjer je bilo le količkaj prostora, so se ob stenah postavila vitka smrekova in borova drevesca, s katerimi so se kosali širokovejnat brinovi grmi. Strop dvorane se je zakril s smrekovimi vejami in oba lestenca sta se okusno opletla z zimzelenom. Po stenah dvorane so se obesile raznobarvne žarnice, ki so sipale svojo pestro svetlobo v to romantično pokrajino. — Mala stranska dvorana se je porabila za planinski muzej. V muzeju so se videli simbolično predstavljeni domači idrijski hribje in kraji, pa tudi drugi slovenski in celo tuji gorski velikani, n. pr. Kobilica — jez ob Idriji — (konjiček s piščalko), Sekirica — del idrijskega mesta — (sekira), Vrh Sv. treh kraljev (trije kralji iz jaselc), Tičnica — hrib ob Idriji (kletka s kanarčkom), Hrušica (majhna hruška), Nanos (nos s ščipalnikom), Triglav (tri zeljnate glave na gnojnih vilah), Krma (pest sena), Črna prst (krožnik prsti), Zaplata (zakrpane hlače), Stol (stol), Sedlo (sedlo), Peričnik (plošč za pranje), Škarje (škarje), Ojstrica (nož), Vrata (del vrat), Grintavec (grintavo jabolko), Rožica (nageljček), Golica (plešasta lasulja), Greben (glavnik), Huda luknja (raztrgana mošnja), Skuta (za 4 kr. skute), Štruca (za 6 kr. kruha), Kredarica (škattla krede). V muzeju so

se kazale pa tudi še druge zanimivosti in redkosti, n. pr. ljubljanska megla (steklenica dima), škodla z Aljaževega stolpa (stara deska), coklice joštarjevega očeta (majhne coklice), planinski herbarij (zélena, petršilj, korenje i. t. d.).

Tako je napočil zaželjeni večer 6. februarja. Že dolgo pred določeno uro so začeli dohajati gostje. Zbrali so se tukaj vsi oni, ki so hoteli en večer preživeti v dobri volji, v neprisiljeni domači zabavi. Takoj ob vstopu v dvorano je goste objelo pravo planinsko veselje. In kako tudi ne! Oko se je radovalo ob ukusno okrašeni dvorani. Pljuča so srkala pristni gorski zrak, ki so ga razširjala okrog sebe smrekova in borova drevesa, brinovi grmi in zimzelen. Za srce je bilo vsepovsod dovolj zabave. Pristna planinska godba, veselo prepevanje domačih pesmi, planinski muzej in pa nalašč za ta večer prirejeni časnik »Planinska siratka«, poln zdravega gorskega humorja, — to je moralo vsakega spraviti v židano voljo, tu ni bilo próstora za skrbi in nadloge vsakdanjega življenja. Pa da ne pozabimo zahtev, ki jih ob takih veselicah nalaga človeku tako težko utolažljivi želodec! Tudi tem cenjenim zahtevam je bilo s polno mero ustrezno. Utrujeni gorski izletniki so si gasili žejo s penečim budjejeviškim pivom ali pa se krepčali s pristno dolenjsko, istrsko in nižjeavstrijsko vinsko kapljico. Tudi lakot si je utešil lahko vsak gost z izbornimi delikatesami, katerih je bilo v obilici na razpolago v Krjavljevi koči. Pri takih ugodnostih, ki so se nudile izletnikom, pa da se ne bi razvila dobra volja! Res je bilo ta večer vse židane volje; vse se je smejalo, pelo, uganjalo burke in plesalo. Izvrstno in nemočeno se je zabaval uradnik poleg delavca, meščan poleg kmeta. O tej veselici se je čul le en glas: take zabave že dolgo ni bilo v Idriji; ta večer je zazibal goste zopet v tiste prijetne čase, ko je bilo v Idriji še vse enega srca in enega duha.

Da je planinska veselica tako lepo uspela, zahvala za to gre v prvi vrsti cenjenim gospem in gospodičnam, ki so stregle ta večer z neumorno pridnostjo dragim gostom. V češki koči so gospodinjile gospe Božena Častkova in Anica Pirnatova ter gospodične: Davorinka in Pavla Lapajne ter Anica Perko. Triglavsko pošto so oskrbovale gospa Marija Pirčeva in gospodični Ivanka Turk in Lota Ulrich. V Krjavljevi koči je gospodarila gospa Fani Lapajnetova, pomagali sta ji gospici Leni Lapajne in Kristina Wartol. V Joštarjevi gostilni sta stregla gostom Joštar (prof. M. Pirnat), njegov sin Francelj (dr. S. Beuk) ter gospa Neti Beukova in gospici: Karla Turk in Zalka Vidmar. V muzeju sta razkazovala gostom planinske zanimivosti gospoda

Ivan Bajželj in Dragotin Lapajne. Razprodajo lista sta prevzeli gospe Ivanka Kogovškova in Polonica Vidičeva. Gospa Talka Šepetavčeva je poslovala kot nadzorovalka koč, gospica Štefanka Lapajne je pa v prid podružnici prodajala cvetlice.

Za prireditve veselice so si pridobili velikih zaslug tudi gospodje: Kajetan pl. Premerstein, Jan Gruden in Matevž Murovec, katerih prvi je daroval vso gozdno olepšavo, ostala dva pa potrebni les za koč; Karel Svoboda, ki je priredil interesantno pot iz dvorane v Joštarjevo gostilno; Franc Častek in J. Pilsak, ki sta zgradila češko koč; Filip Vidic, ki je napravil triglavsko pošto; Rafael Poppoff, ki je okrasil strop dvorane z zelenjem; Ivan Bajželj in Dragotin Lapajne, ki sta priredila muzej; Franc pl. Premerstein in Štefan pl. Premerstein, ki sta uspešno sodelovala pri okrašenju dvorane kakor tudi pri stavbi koč; končno oni gospodje, ki so pri veselici opravljali težki in odgovorni posel planinskih vodnikov.

Vsem gospem in gospodom bodi za njih trud izrečena iskrena zahvala, prav tako osrednjemu planinskemu društvu, ki je Idrijski podružnici darovalo več sto razglednic in počastilo veselico z brzojavko!

I.

Društvene vesti.

Darila. Osrednjemu društvu: Občinski svet mesta Ljubljane 600 K; okrajna posojilnica v Litiji 20 K; okrajna hranilnica in posojilnica v Škofji Loki 30 K; kmetska posojilnica na Vrhniki 20 K. — Ziljski podružnici: Za planinsko koč »Krnico« v Zajezeri: Mayrhofer Janko, provizor na Gozdanjah, 3 K; neimenovanec v Celovcu 12 K; Rogelj Lovro na Vrhniki 1 K; vesela družba pri Lakatu v Žabnicah 10 K.

Češko-slovenski akad. planinski krožek v Pragi je poslal Ziljski podružnici v krožku nabranih 40 kron, da se razdele med ponesrečence po povodnji v Ukvah. Srčna hvala!

Novi člani. Osrednjega društva: Derganc Leo na Dunaju; Rogl Leo, hraniln. uradnik v Ljubljani; Ferlič Milan, zasebni uradnik v Ljubljani; Karlinger Viktor, solicator v Ljubljani; Magdič Ivan, lastnik krojaškega salona v Ljubljani; Benedikt J. S., trgovec v Ljubljani; Santruček Jan, obrtni nadzornik v Ljubljani; Tratnik Davorin, šolski voditelj v Godoviču; Vedral Josip, profesor Glasb. Matice v Ljubljani; Weingarten Edvard, uradnik kreditne banke v Ljubljani; dr. Müller Ferdo, odvetn. kandid. v Ljubljani; Jiřík Václav, c. in kr.-pomorski komisar v Pulju. — Češko-slov. akadem. krožka v Pragi: Bydlo Ivan, tehnik v Pragi; Ipavec Andrej, filozof v Pragi; Jenko Miljutin, montanist v Příbramu; Jošt Tomaž, filozof v Pragi; Lah Ivan, filozof v Pragi; Meža Miloš, pravnik v Pragi; Pertot Milan, tehnik v Pragi; Pirjevec Karel, filozof v Gorici; Havelka K., inženir v Pragi; Vomačka Rudolf, tehnik v Pragi; Gabršček Fran, pravnik v Pragi; Rohrmann Viktor, trgov. akad. v Pragi; Kačič Ivan, trgov. akad. v Pragi;

Lavrenčič Josip, pravnik v Pragi. — Idrijske podružnice: Kenda Ivan, župan v Spodnji Idriji; Kopač Anton, župan v Novi vasi; delavsko bralno društvo v Idriji. — Podravske podružnice: Dobnik Hinko, lesotrzec v Zrečah pri Konjicah; Dolinšek Vincenc, logar na Klopnem vrhu. — Savinske podružnice: Šuster Martin, posestnik v Mozirju. — Ajdovsko-Vipavske podružnice: Cigoj Josip, župnik v Ajdovščini; Jamšek Andrej, c. kr. kanclist v Ajdovščini; Kosec Josip, župnik v Kamnjah; Kovač Ignac, veleposestnik in trgovec v Ajdovščini; Malik Mihael, posestnik in trgovec v Ajdovščini; Šapla Ivan, posestnik v Šturiju; Repič Franc, trgovec v Ajdovščini; Lokar Anton, župan in trgovec v Ajdovščini; Lokar Artur, c. kr. notar v Ajdovščini; Schlegl Avgust, župan v Šturiju; Rayer Evgen, sodni uradnik v Ajdovščini.

Podružnica „Slov. plan. društva“ v Idriji. Ustanovitev te podružnice in nje pravila je potrdila c. kr. deželna vlada v Ljubljani z odlokom z dne 8. februarja t. l., št. 414.

Ajdovsko-Vipavska podružnica začne šele letos delovati, ker je c. kr. namestništvo v Trstu šele pred kratkim potrdilo nje pravila. V odboru so: načelnik Avgust Schlegl, župan in posestnik v Šturiju; načelnikov namestnik Edmund Čibej, nadučitelj na Dolu pri Ajdovščini; tajnik in blagajnik Andrej Jamšek, c. kr. kanclist v Ajdovščini; odbornik Ivan Šapla, posestnik v Šturiju.

Cerkljanska podružnica v Cerknem na Goriškem. Ta najnovejša naša podružnica, katere pravila je c. kr. namestništvo v Trstu že potrdilo, bo imela svoj prvi občni zbor dne 28. t. m. v Cerknem. Želimo ji veliko uspeha in lepem planinskem okraju!

Nova podružnica. Dne 5. marca bo ustanovni shod »Šaleške podružnice« ob 8. uri zvečer v gostilni g. I. Rajsterja v Šoštanj. Novo podružnico ustanovi »Savinska podružnica«.

X. občni zbor Savinske podružnice. Na Svečnico 2. t. m. je zborovala Savinska podružnica v Gornjem gradu v sobi okrajnega zastopa.

Načelnik g. Fran Kocbek je pozdravil vse navzočne člane in gosta g. J. Urbasa, člana Podravske podružnice. Navzočnemu županu gornjegrajskemu in načelniku okr. zastopa, gospodu Franu Šarbu, je nazdravil še posebej ter mu izrekel najsrčnejšo zahvalo za dovoljeno zborovanje v sobi okrajnega zastopa in za njegovo pospeševanje podružničnih teženj. Izrekel je tudi najsrčnejšo zahvalo Celjanom za podarjeno mu zlato uro ob podružnični desetletnici in soodbornikom za okusno izdelano diplomo. Nadalje je omenil načelnik, da se bližamo boljšim časom, kajti nameravana cesta z Ljubnega do Luč, ki se bo letos gradila, bode izdatno povzdignila promet v naše prelepe planinske kraje. Želeti je le še, da se cestna proga podaljša iz Solčave do Logarske doline. Potem začne tudi zadruga »Rinka« svoj hotel staviti, kar bo neprecenljive važnosti. Ko se cestne razmere izboljšajo, bodo zahajali k nam tudi premožnejši turisti. Znano je, da tisti izletniki, ki se vozijo in ki zahtevajo večje udobnosti, tudi več trošijo nego oni, ki peš hodijo in nosijo nahrbtnik.

V imenu »Podravske podružnice« je načelniku odgovoril g. Urbas, poudarjajoč, da se mora kakor Savinska in še bolj Podravska podružnica braniti proti tujemu narodu, ki hoče prelepe naše spodnještajerske kraje podjarmiti in raznaroditi njih prebivalce. Govornik je želel mnogo uspeha ob težavnem

delu. Zeleno Pohorje in nebotične sive Savinske planine so pričr mnogih narodnih bojev, one naj pa tudi v bodoče bodo trdni braniki naše domovine.

Nato je prečital tajnik g. Šijanec obširno poročilo o delovanju v prošlem letu. Naj povzamemo iz njega nekaj važnejših podatkov. Delala se je po slovenskih in tujih listih reklama za poset naših krasnih planin in dolin, popravljale so se poti in napisne table, prenovilo se precej starih markacij, naredilo nekaj novih, v kočah se je uredil in popolnil inventar itd. Moralno pa smo dosegli lep uspeh pri sijajni veselici podružnične desetletnice v Logarski dolini. Sicer je ta slavnost gmotno bila podružnici v škodo, a vendar je to izgubo prekosila velika moralna pridobitev. Članov je bilo 1903. l. 130, in sicer 25 ustanovnikov in 105 pravih članov. Umrli so: Janez Zupanc in dr. Hinko Šuklje v Celju, Ivan Vivod v Doliču in Ivan Tribuč v Mozirju. — Podpore so dali: železniško ministrstvo na Dunaju 200 K, okrajni zastop gornjegrajski 100 K, posojilnice: Celjska 200 K, Žalska 50 K, Ptujška in Šmarska po 30 K, Gornjegrajska 25 K, Vranska 20 in Konjiška 10 K. — Knjižnica šteje 334 knjig in spisov, 244 planinskih fotografij, 1 album slik, 27 panoram, 145 zemljevidov itd. — Za novo kočo se je kupil svet, a zadeva še ni popolnoma urejena. Bočka koč se je oddala Podravski podružnici. Glede Lučke koč se je sklenila z grajščino najemna pogodba — namreč za svet, kjer stoji. Posestniki v Lučah in Solčavi so dali Savinski podružnici izključno pravico, da sme po njih posestvih le ona markirati in urejati pota. Pri Gornjegrajski koči se je naredil nov pot na griček »Lege«, odkoder je prelep razgled. Zraven te koč se stala priprosta kočica, ki se je razbila in so se hlodi razžagali in razcepili v drva, tako da je za kurivo preskrbljeno za več let. Kocbekovo koč je tudi to leto oskrboval v občo zadovoljnost Juri Planinšek iz Luč, ki je tudi opazoval vreme in temperaturo. — Na novo so se markirali poti: Roban—Strelovec, Plesnik—Strelovec, Vransko—dolina Mernica—do Pikla pod Ščavnicami. Prenovljene markacije so sledeče: Gornji grad—Sv. Florijan—Gornjegrajska koč; Gornji grad—Borovnica—Gornjegrajska koč; Gornji grad—Strmčnik—Grajščinski stan; Bočna—Gornjegrajska koč; Gornjegrajska koč—Ščavnice—Pikl; Bočna—Beclovnik—Ščavnice; Bočna—Lipa—Vransko; Gornji grad—Arničev vrh—Luče; Gornjegrajska koč—Globače; Luče—Arta—Raduha; Huda Raven—Loka—Raduha. — Za poskušnjo so se v Gornjegrajski koči pobarvale mize, klopi itd., tla so se pa namazale s karbolinejem.

Tudi znanstveno se je delovalo. Načelnik je preiskoval razne jame in votline, nabiral alpsko floro itd., tajnik pa razne narodopisne stvari in zapisoval šege, navade in običaje. Podružnica si je ustanovila tudi svoj folkloristični muzej. V spomin desetletnice izda Savinska podružnica v zvezi s Kamniško obširno spomenico. Tudi »Vodnik v Savinskih planinah« izide kmalu v drugi popolnoma predelani in pomnoženi izdaji.

Blagajnikovo poročilo je razkazalo 1934 K 56 h dohodkov in 1916 K 54 h stroškov, torej prebitka 18 K 2 h ter čistega premoženja 11.228 K. Računi so se odobrili, ravnotako tudi proračun za l. 1904. Pri razpravi o proračunu se je razgovarjalo o strehi za Hausenbichlerjevo koč ter se je sklenilo za Kocbekovo in Gornjegrajsko koč naročiti žičnata ležišča.

Na predlog g. Šarba se je soglasno sklenilo, izdati posebno spomenico za desetletnico, ker so spisi že pripravljeni in ker se take vrste sestavki težko kje drugje priobčijo. Z ozirom na to, da preteče letos 10 let, kar se je postavila prva slovenska planinska koč na Spodnjem

Štajerskem — Kocbekova kočja pod Ojstrico — se napravi konec meseca junija o sv. Petru in Pavlu izlet v njo in se naprosi kak duhovnik, da bode maševal v kapelici. Soglasno se je tudi sklenilo, delovati na to, da se ustanovi Šaleška podružnica, ker je naša preoddaljena, da bi v Šaleški dolini mogla uspešno delovati.

Končno je občni zbor izrekel na predlog g. Šarba soglasno zahvalo načelniku in vsem odbornikom za njih trud in delo, načelnik g. Kocbek pa je izrazil upanje, da bomo tudi v bodoče vsi skupaj složno delovali v blagor naše prelepe domovine in v njen procvit.

Brzobjavno je pozdravil občni zbor g. Miha Verovšek iz Ljubljane.

Š.

Ziljske podružnice občni zbor se je vršil dne 7. februarja t. l. v Ovčji vasi. Navzočnih je bilo poleg rednih članov tudi dokaj planinskih prijateljev. Prišlo je tudi domačinov izredno število, večinoma mladih ljudi, ki so že deloma gospodarji. Kazali so vsi veliko navdušenje za »Slov. plan. društvo« in izredno naklonjenost. Pripomniti je tudi, da v Ovčji vasi še nikoli ni bilo slovenskega zborovanja, vendar so tam sami Slovenci, ali čisto zapuščeni.

Delovanje podružnično je bilo v letu 1903. jako skromno. Vzrok temu je bilo, ker nam gozdarsko oskrbnništvo, ki smo ga prosili dovoljenja, da bi smeli delati in zaznamenovati različna pota okoli Sv. Višarij in v Zajezeri, celih 10 mesecev ni dalo odgovora in ker je ona prošnja bila rešena v tem zmislu, da nam ničesar ne dovolijo delati. Omejili smo se le na nabiranje doneskov za zidanje planinske kočje na svojem zemljišču v Zajezeri. Naši nasprotniki na Koroškem nam na celi črti delajo vsakovrstne zapreke. Žal, da nam tudi manjka za narodni prospeh delavcev, in tisti posamezniki, kjer je kakšen, ne morejo vsega doseči. Naročilo se je stavbnemu odboru, da mora letošnje leto postaviti v Zajezeri začasno leseno ali zidano stavbo, ki naj ima klet, eno gostilniško sobo s kuhinjo vred in dve sobi, katerih vsaka imej par postelj. Stavba naj ne velja čez 3000 kron.

Občni zbor Soške podružnice je bil dne 21. t. m.

Vodnikova kočja na Velem polju leta 1903. V letu 1903. se je vpisalo v knjigo »Slov. planin. društva« v Vodnikovi kočji 141 obiskovalcev: 130 moških in 11 dam. Po narodnosti jih je bilo 72 Slovencev, 26 Čehov, 2 Hrvata, 2 Laha, 1 Poljak in 38 Nemcev. Dijakov je bilo 14. Teh turistov je bilo 30 članov »Slov. plan. društva«, 15 članov »Nem. in avstr. plan. društva«, 2 člana »Nižjeavstrijskega plan. društva«, 1 član »Avstrijskega planin. kluba«, 2 člana »kluba čeških turistov«, 1 član »Hrvatskega plan. društva« in 88, ki niso bili člani nobenega planin. društva. Prvi vpisani turist je prišel v kočjo 28. julija, zadnji pa 12. septembra. Obiskovalci so kočjo ter gostoljubno in dobro postrežbo silno hvalili.

Orožnova kočja na Črni prsti leta 1903. V letu 1903. se je v knjigo »Slov. plan. društva« v Orožnovi kočji vpisalo 74 obiskovalcev: 62 moških in 12 dam. Po narodnosti je bilo: 50 Slovencev, 13 Čehov in 11 Nemcev. Dijakov je bilo 11. Teh obiskovalcev je bilo 12 članov »Slov. plan. društva«, 5 članov »Nem. in avstr. plan. društva« in 57, ki niso bili člani nobenega društva. Prvi vpisani turist je prišel v kočjo 6. julija, zadnji 4. septembra. — Zapiski v spominski knjigi pričajo, da so bili obiskovalci gostoljubno sprejeti in dobro postreženi in da so bili z opravo in oskrbo Orožnove kočje zelo zadovoljni.

Raznoterosti.

Zemljevid zdravišča Bleda in okolice. Društvo za pospeševanje prometa tujcev na Bledu je izdalo gorenji zemljevid v merilu 1 : 75.000, da olajša izletnikom in turistom potovanje po Gorenjskem. Zemljevid je jako natančno in razločno izdelan, zato ga priporočamo vsem našim članom in drugim prijateljem naše dežele. V zalogi ga ima navedeno društvo na Bledu samo 2000 izvodov, zato naj nihče ne zamudi prilike ter si ga takoj naroči. En izvod stane 30 h. Vsa šolska vodstva po Gorenjskem so dobila ta zemljevid v pouk mladine.

Gospodarski odbor v Planini nad Jesenicami je dovolil kranjski sekciji Nemškega in avstrijskega planinskega društva uporabo nekega studenca pod Golico pod tem pogojem, da postavi pri studentu tablo s tem napisom v slovenskem jeziku: »Podobčina Planina ima pri rabi vode prednost pred Nem. in avstr. planinskim društvom«.

Na letošnjem občnem zboru sekcije kranjske Nem. in avstr. planinskega društva je zbrana gospoda bridko tarnala, da ne uživa pri slovenskem občinstvu, zlasti pri slovenskih občinah tiste naklonjenosti, katero baje zasluži njeno »plodonosno« delovanje. Samo ob sebi se razume, da se je pri tej priliki napadalo tudi »Slovensko planinsko društvo« in delalo odgovorno za vse neuspehe sekcije kranjske. Razmišljanje o vzrokih nepriljubljenosti se prepušča odboru imenovane sekcije, slovenske občine — zlasti po Gorenjskem — pa naj bodo uverjene, da je njih postopanje, dokler jih graja nemška gospoda, gotovo v narodnem pogledu pravilno. Najboljši odgovor na vse napade kranjske sekcije pa bo, če posamezniki ter tudi gospodarski in občinski odbori vsak slučaj, ko gre za odstop sveta za kako planinsko napravo, nemudoma naznanijo »Slovenskemu planinskemu društvu« in mu dajo vselej prednost. Dalje naj posamezniki in tudi gospodarski in občinski odbori vselej, kadar dovolijo kakemu društvu uporabo sveta za kako planinsko napravo, stavijo kot prvi in glavni pogoj, da se ohrani pri napravi slovenski značaj kraja. Zahtevajo naj, da morajo biti vsi kaži potni napisi, vsi drugi napisi in vsi razglasi v planinskih kočah na prvem mestu slovenski, zahtevajo naj dalje tudi, da se rabijo v napisih, sestavljenih v tujem jeziku, le od nekdanj običajna domača zemljepisna imena, ne pa kake bedaste tuje skovanke. Poskrbi naj se tudi, da se vsi ti pogoji izrečno in točno navedejo v pogodbah, s katerimi se da dovoljenje za uporabo sveta. Dober zgled je dal o tem pogledu gospodarski odbor v Kranjski gori, ki je dovolil kranjski sekciji uporabo sveta za zgradbo poti iz Velike Pišnice skozi Krnico na Kriške pode le s tem pogojem, da se napravijo vsi kaži potni napisi brezpogojno tudi v slovenskem jeziku, še boljši zgled bi bil pa dal, ako bi bil zahteval za slovenščino prvo mesto. Na ta način se pribori domačemu jeziku tisto spoštovanje, katero so mu dolžni izkazovati oni, ki uživajo gostoljubnost in dobrohotnost našega naroda.

Umrli je 5. januarja t. l. Karel Alfred pl. Zittel, predsednik bavarške akademije znanosti, tajni svetovalec, od l. 1886.—1888. predsednik osrednjega odbora Nemškega in avstrijskega planinskega društva. Znameniti so njegovi znanstveni spisi o Alpah. K.

Znamenit prstan. Angleški stotnik Arkwright se je 13. oktobra 1866. l. pri plezanju na Montblank s tremi vodniki ponesrečil. Arkwrightovo truplo

so našli 5 let pozneje, manjkalo pa je takrat prstana s črkama M. A., katerega so lani delavci našli v dolini pri Chamonixu. Prstan je bil namreč ostal v ledeniku in se je ž njim polagoma pomikal v dolino. Župan v Chamonixu je kupil ta znameniti prstan in ga je poslal kot spomin rodovini ponesrečenega stotnika. K.

Observatorij na gori Monte Rosa, za katerega zgradbo so si pridobili največ zaslug učenjaki iz Turina, Siene in Pavije, je dogotovljen. Koča ima teraso, ki služi za opazovališče, in pa sedem sob z dvojnimi lesenimi, z bakrom obitimi stenami in je bogato preskrbljena z orodjem, potrebnim za znanstveno opazovanje. K—c.

H. Hoek, član ekspedicije, ki se je odpravila radi geoloških raziskav iz Freiburga v Bolivijo, je polézel na sledeče vrhove v Andih: Abra do Estaga (4100 m), Cerro Cordoba (4620 m) in Salle Grande (5050 m). Po njegovi izjavi niso te ture združene s prevelikimi težavami, razgled z omenjenih vrhov pa je prekrasen. K—c.

Občni zbor „Kamniške podružnice“

se bo vršil

dne 29. februarja t. l. ob 8. uri zvečer

v Kamniku v hotelu Fischerjevem.

SPORED:

1. Pozdrav načelnikov.
2. Poročilo tajnikovo.
3. Poročilo blagajnikovo.
4. Proračun za leto 1904.
5. Predlogi.

Odbor.

Člani osrednjega društva plačujejo članarino osrednjemu odboru v Ljubljani, člani vseh podružnic pa svojim odborom.

Članarina „Slov. plan. društva“ in njegovih podružnic znaša na leto 6 K; poleg tega zneska plača nov član tudi 2 K vpisnine. Ustanovnik plača enkrat za vselej 60 K. Vseučiliščniki plačajo 3 K letnine in so prosti vpisnine.

„Plan. Vestnik“ prejmljejo vsi člani **brezplačno**. Nečlane stane na leto 4 K, dijake 2 K 40 h.

Društvena znamenja dobivajo člani v društveni sobi v Narodnem domu v Ljubljani, pri podružniških odborih, pri gospodu Ivanu Sokliču, trgovcu Pod Trančo, in pri gospodu J. Lozarju, trgovcu na Mestnem trgu v Ljubljani. Eno znamenje stane 2 K.

Ivan Magdić

v LJUBLJANI, na Starem trgu šte. 8

priporoča

svoj na novo odprti krojaški salon.

*Izdeluje obleke in plašče iz nepremočljivega tirolskega lodnastega blaga
za hribolazce, kolesarje in lovce.*

Karla Kavšeka nasl.

SCHNEIDER & VEROVŠEK

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 16

priporočata svojo veliko zalogo planinske oprave: krampeže, svetiljke, cepine, dereze itd., potem raznovrstno železnino za stavbe, kuhinjsko orodje, najboljše orodje za rokodelce in vse vrste poljedelskih strojev.

Izvrsten okus dobi kava, ako ji primešate

Vydrove žitne kave.

Poskusite! Poštna pošiljka 5 kg 4 K 50 h franko.

Vydrova tovarna žitne kave v Pragi VIII.

Peternelov dom na Bledu

priporoča vsem letoviščnikom in izletnikom

svoje ugodne sobe in svojo restavraco.

Kuhinja je izborna. Točijo se najboljša dolenska in istrska vina in budejeviško pivo iz akcijske pivovarne.

Bivanje za daljšo dobo je za časa naznaniti.

Lastnik: **Jakob Peternel**, župan blejski.

Gostilna Vrbanjejeva,

sedaj prenovljena v

hotel Razor v Kranjski gori,

priporoča vsem letoviščnikom in tujcem svoje **ugodne sobe** in svojo **restavraco z najboljšo postrežbo** v vsakem oziru.

Kdor želi za daljšo dobo stanovanje, naj to za časa naznani.

Lastnik **JAKOB ČERNE**.

Brata Eberla,

pleskarja c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice

v Ljubljani, v Frančiškanskih ulicah št. 4,

prevzemata vsa v pleskarstvo spadajoča dekorativna, stavbinska in pohištvena dela.

Delo reelno in fino, izvršitev točna in po najnižjih cenah.

IVAN SOKLIČ

v Ljubljani, Pod trančo št. 1,

priporoča svojo veliko zalogo klobukov, posebno lodnastih za hribolazce in lovce, iz tvornice Jos. in Ant. Pichlerja, c. kr. dvor. založnikov.

Članom „Slovenskega planinskega društva“ znižane cene.

GRIČAR in MEJAČ

v Ljubljani, v Prešernovih ulicah št. 9

priporočata svojo bogato zalogo izgotovljene moške in ženske obleke ter najboljše perilo in zavratnice.

Zlasti opozarjata na nepremočna lodnasta oblačila in plašče za turiste.

Naročila po meri se izvršujejo točno in ceno na Dunaju.

Ilustrovani ceniki se razpošiljajo franco in zastonj.

Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

Nahrbtnike in gorske palice

prodaja trvdka

AVGUSTA AUERJA naslednik IVAN KORENČAN

Stari trg št. 5. * LJUBLJANA * Stari trg št. 5.

Nahrbtniki po 2 K in 2 K 40 h. — Gorske palice po 1 K 60 h.

J. BONAČ

v Ljubljani v Šelenburgovih ulicah št. 5, nasproti nove pošte

priporočam vljudno svojo

trgovino s papirjem in pisalnimi potrebščinami.

Vzorce papirja pošiljam na ogled. V svoji knjigovезnici izdelujem vezi priproste in najfinejše. — Prevzemljem izdelovanje vsakovrstnih razglednic po fotografijah.

Imam veliko zalogo vedno najnovejših razglednic.

Edina zaloga svinčnikov družbe sv. Cirila in Metoda.

Tvornica kartonaže z električno silo. Po naročilu izdelujem raznovrstne škatle.

Prekupnikom velik popust.

AVGUST AGNOLA,

Najnižje cene.

steklar v Ljubljani na Dunajski cesti št. 13.

Najnižje cene.

Velika zaloga stekla, porcelana, zrcal, okvirov in vseh drugih v steklarstvo spadajočih predmetov.

LJUBLJANA

J. LOZAR

Mestni trg št. 7.

priporoča svojo bogato zalogo turistovskih srajc, turistovskih, kolesarskih in lovskih dokolenic, lovskih volnenih jopičev, zimskih in letnih nogavic, zavratnic itd. Fino moško perilo in spodnja obleka.

Nahrbtniki po 5 K komad. — Članom „Slov. plan. društva“ znižane cene.